

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru
modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei**
(cerințe aferente transferurilor de credit și cu privire la aprobarea entității
de audit)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Prezentul proiect este elaborat urmare a modificărilor incluse la Regulamentul nr. 200/2018 cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor și Regulamentul nr. 202/2018 cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, prin prevederile Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.8/2025 „Cu privire la modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” ce vizează transpunerea Regulamentului UE 2015/847 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006, în special specificarea codului LEI în calitate de informație care se referă la plătitor și beneficiarul plății. De asemenea, temeiurile legale ale prezentului proiect sunt art. 49 alin.(3) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările ulterioare, art. 5 alin. (1) lit. f), art. 49¹ din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Elaborarea proiectului hotărârii este condiționată de necesitatea alinierii prevederilor Regulamentului cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN nr. 108/2023 la prevederile Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.8/2025 „Cu privire la modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” (cerințele privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri), în speță, completarea listei elementelor care se includ în ordinul de plată utilizat la efectuarea transferului de credit cu identificatorul entității juridice (LEI). De asemenea, este necesară substituirea noțiunii de „transfer de credit internațional” cu noțiunea de „transfer de credit transfrontalier” pentru a alinia

terminologia din Regulamentul 108/2023 cu cea din Legea 114/2012 privind serviciile de plată și monedă electronică.

Totodată, reținem că prevederile actuale ale Regulamentului nr. 108/2023, specificate la punctele 21-21¹, obligă prestatorii de servicii de plată să raporteze fiecare transfer de credit transfrontalier efectuat sau primit, indiferent dacă acesta este realizat prin rețeaua SWIFT sau prin alte modalități de transmitere a mesajelor de plată.

La momentul introducerii inițiale a cerințelor de raportare pentru modalitățile alternative de transmitere a mesajelor de plată, altele decât rețeaua SWIFT, utilizarea acestora era limitată. În prezent, evoluția pieței plăților indică faptul că metodele alternative SWIFT de efectuare a transferurilor de credit, precum schemele de plăți SEPA, pot fi utilizate pe scară largă. În acest context, se propune actualizarea cerințelor de raportare pentru a include explicit această metodă, asigurându-se conformitatea cu standardele actuale ale pieței.

Cu referire la Regulamentul cu privire la auditul prestatorilor de servicii de plată nebancari nr. 267/2024 și Regulamentul cu privire la externalizarea funcțiilor de către prestatorii de servicii de plată nebancari 28/2025, în aplicarea acestora au fost identificate mai multe opțiuni de optimizare a cerințelor față de procesul de aprobare a entității de audit, precum:

1. relaxarea cerințelor privind prezentarea documentelor în original anexate la cererea cu privire la aprobarea entității de audit, având în vedere că acest aspect complică prezentarea documentelor de către prestatorii de servicii de plată nebancari;
2. concretizarea cerințelor față de certificatele de calificare ale contabilului prin prezentarea unei liste exhaustive a acestora, având în vedere că prestatorii de servicii de plată nebancari întâmpină dificultăți la selectarea companiilor de audit în contextul corespunderii calificărilor auditorilor cu cerințele generale prevăzute în regulament;
3. extinderea termenelor de depunere a documentelor ca urmare a confirmării/numirii entității de audit de către adunarea generală a asociaților/acționarilor.

Suplimentar, a fost identificată necesitatea modificării Regulamentului privind supravegherea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 158/2018 și anume pct. 12 și 13, astfel încât să fie posibilă aplicarea prevederilor art. 75¹ din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995, urmare a modificărilor operate, în vigoare din 02.08.2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Completarea listei elementelor ordinului de plată care se includ în ordinul de plată utilizat la efectuarea transferului de credit cu identificatorul entității juridice (LEI) pentru plătitori și beneficiari care sunt persoane juridice –în cazul în care este furnizat de plătitor. În concret, codul LEI va fi inclus în Anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 și nr. 6 la Regulamentul 108/2023.

În context, este necesar a sublinia faptul că, obligația de a utiliza codul LEI de către prestatorul de servicii de plată, apare atunci când respectivul cod este furnizat de plătitor.

În continuare, având în vedere că Republica Moldova a aderat la SEPA, se anticipează ca majoritatea plăților transfrontaliere în euro vor fi efectuate prin schemele de plăți SEPA, în locul utilizării rețelei SWIFT. În acest context, prin proiectul dat se propune introducerea unei prevederi specifice care să reglementeze raportarea transferurilor de credit efectuate prin schemele SEPA.

Totodată, în scopul de a oferi o modalitate uniformă de raportare a acestor transferuri de credit, proiectul prevede completarea Instrucțiunii cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată nr. 211/2014 cu cerințe față de modul de raportare a transferurilor efectuate prin schemele de plăți SEPA către BNM, inclusiv periodicitatea și conținutul rapoartelor.

Astfel, prin proiectul propus, se urmărește actualizarea cerințelor de raportare a transferurilor de credit transfrontaliere, în conformitate cu evoluția pieței serviciilor de plată. Modificările vizează clarificarea și detalierea modalităților de efectuare a acestor transferuri, incluzând schemele de plăți SEPA pentru a asigura o monitorizare corespunzătoare și o aliniere la standardele internaționale.

Cu referire la Regulamentul 267/2024, și Regulamentul 28/2025, a fost prevăzută posibilitatea prezentării documentelor în copii, inclusiv în mod electronic, a fost extins termenul de depunere a documentelor ca urmare a confirmării/numirii entității de audit de către adunarea generală a asociaților/acționarilor, iar în privința Regulamentului 267/2024, suplimentar, a fost specificată lista exhaustivă a certificatelor de calificare a contabilului (ACCA Qualification, CIPA, CAP).

Suplimentar, cu referire la Regulamentul 158/2018 a fost inclusă prevederea potrivit căreia Depozitarul central este inclus în planul de control al BNM, ținând cont de încălcările depistate în cadrul controalelor precedente, măsurile întreprinse de către acesta în vederea încetării și/sau lichidării încălcărilor constatate anterior, riscurile la care este/ poate fi expus și sesizările parvenite în adresa BNM. Depozitarul central va fi supus controlului cel puțin o dată la 3 ani.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Proiectul Hotărârii va contribui la asigurarea coerenței între prevederile incluse prin Hotărârea nr. 8/2025 cu privire la modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei și cerințele Regulamentului 108/2023.

În lipsa modificărilor vizate și a unor reglementări actualizate în acest sens, se atestă riscul unui flux de date raportate cu conținut neuniform, care nu vor putea fi utilizate în scopurile corespunzătoare atribuțiilor BNM.

Totodată, menținerea cerințelor privind prezentarea în original a documentelor nu va soluționa dificultatea întâmpinată de prestatorii de servicii de plată nebancari în prezentarea documentelor necesare, precum și se va păstra problema legată de verificarea corespunderii cerințelor regulamentului a certificatelor de calificare a contabilului, având în vedere că în versiunea actuală a cerințelor față de certificatele respective există ambiguitate în identificarea societăților independente de calificare în domeniul contabilității și/sau auditului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea modificărilor la regulament nu implică cheltuieli financiare și nu generează venituri.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Expertiza de compatibilitate nu este necesară, întrucât proiectul nu prevede o armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Expertiza de compatibilitate nu este necesară, întrucât proiectul nu prevede o armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.346 din 19.12.2024, proiectul hotărârii este supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei (www.bnm.md), la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 37 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, actele normative emise de BNM nu se supun expertizei juridice. Totodată, conform art. 11 alin. (3³) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, BNM a solicitat opinia cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

Urmare a expertizei anticorupție în baza Metodologiei CNA de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, proiectul actului normativ nu prezintă riscuri de corupție.

8. Intrarea în vigoare și modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ va intra în vigoare după 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial, or termenul respectiv este necesar prestatorilor de servicii de plată pentru conformarea cu noile prevederi.

Prin derogare, punctele 3-6 din proiectul actului normativ vor intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, or acestea vizează modificări care prevăd relaxarea cerințelor cu privire la forma actelor prezentate în scopul aprobării entității de audit și profită prestatorilor de servicii de plată nebancari, precum și unele modificări de ordin tehnic.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare, toți prestatorii de servicii de plată care au aderat la schemele de plăți SEPA vor prezenta Băncii Naționale a Moldovei (noile) rapoarte ORD 5.22 pentru perioada cuprinsă de la data publicării actului normativ în Monitorul Oficial și până la data intrării în vigoare a actului normativ.